

novega likovnega izraza, ona je kakor vsaka druga, tudi cerkvena umetnost, navezana na izrazne oblike, ki jih ustvarja umetnik po svojih psihičnih željah in zahtevah, tako vselej, da gre za čisti esteticizem, za najvišjo — ustvarjajočo umetnost.«

Knjižica, ki žal ni ravno srečno ilustrirana, je pomembna izpoved enega najvidnejših predstavnikov naše povojne »ekspresionistične« umetniške generacije. Frst.

Dragutin M. Domjanić, Po dragomu kraju. Zagreb 1933.

To tretjo knjigo Domjanićevih kajkavskih popevk je po njegovi smrti, kakor jih je še sam zbral in priredil, izdala njegova mati. Na uvodnem mestu je pesem Sunce, ki jo je l. 1930 poklonil našemu listu.

Prejšnji dve zbirki Kipci i popevke (1917 in 1922) in V suncu i senci (1927) in ta posmrtna nam sedaj končno in kot zaokroženi pojav, ki mu je zadnje potezo zarisala smrt, predstavljajo kajkavskega pesnika Domjanića. Na prvi pogled ni velike razlike med njimi in se zdi, ko da zadnja zbirka ne nudi nič novega v primeri s prejšnjima. Osnovno razpoloženje, sorodno narodni pesmi, na njo spominjajoča pevnost, rahla otožnost in najenostavnejši izraz so res ostali isti. Motivni svet pa se je vseeno vidno spremenil in ni dvoma, da imamo tudi v Domjanićevem kajkavskem delu lep kos priče o njegovem notranjem razvoju. Predvsem je v zadnji zbirki močno stopila v ozadje za prejšnje pesmi značilna dvorjanska romantika in pesmi kakor Park so redke v zadnji zbirki. Daleč pred drugim prednjači tu narava s svojimi razpoloženji, ki je od začetka ena osnovnih sestavin njegove kajkavske poezije.

Tudi v tej zbirki so najlepše in pesniško najčistejše njegove slike iz narave, kadar zajemajo čisto razpoloženje in se ne mešajo preveč z refleksivnostjo, ki se ji je Domjanić tako nerad izognil (Zima, Tihi poldan, Senje još spiju).

Bolj v ospredje kakor v prejšnjih zbirkah pa je stopila tu religiozna sestavina, ki je posebno poudarjena z uvodno pesmijo (Sunce). Da ne gre samo za poetično igračkanje v duhu narodne pesmi, dokazuje posebno njegov ljubki sinovski razgovor z Marijo »Spomen na Mariju Bistricu«, ki izzveni kakor povratek trudnega sina v krilo materino. Ni dvoma, da je ta pesem izraz osebne izpovedi pesnikove.

Kajkavski Domjanić je tako po svoji duševnosti kakor po obliki in jeziku enako naš kakor hrvatski. Kot izraz izredno nežne in plemenite duše in zaradi svoje prirodne liričnosti bo trajno ostal last obeh literatur, ki ju je tako naravno spojil. Frst.

Nova ruska proza. Prevela sa ruskog Mira Čechova. Izdanje Nolit, Beograd 1933.

Na 300 straneh je zbrala prevajalka po en krajši spis tehle sodobnih ruskih pisateljev: K. Fedin, M. Gorki, Vera Imber, Vsevolod Ivanov, Ana Karavajeva, V. Katajev, Vl. Lidin, A. Mališkin, A. Neverov, N. Nikitin, N. Ognev, P. Panč, F. Panferov, B. Pilnjak, Pantelejmon Romanov, Lidija Sejfulina, Marjeta Šaginian, M. Šolohov, A. Tolstoj, E. Zamjatin in M. Zo-